

Dingsdag

den 10 November.

WEENEN, den 31sten October.

De Oostenrijksche Beobachter behelst heden de volgende berichten uit Konstantinopel, van den 10^{den} October.

« Ofschoon de ratificatie van den vrede door de Porte reeds den 27sten September naar Adrianopel gezonden zijn, hebben zich echter eenige zwarigheden in de uitvoering van sommige punten opgedaan, en zulk heeft aanleiding gegeven, dat verscheidene Russische officieren naar Konstantinopel zijn gezonden. De voornaamste dezer zwarigheden zijn: de bij het vredes traktaat bepaalde overgave der vesting Giurgewo aan de Russische troepen; de uifvaardiging des sermans omtrent de vereeniging der zes districten met Serbie, en het post vallen van *Munja-pacha* van Scutari met zijn familie bij Philippopol, waardoor de Russische armee genooddacht is in hare positie bij Adrianopel bestendig te zijn. De Porte heeft op alle deze punten de noodige bevelen en verklaringen gegeven, om deze zwarigheden uit den weg te ruimen.

Als onmiddellijke gevolgen van het herstel der vreedzame betrekkingen tusschen de beide rijken, kunnen beschouwd worden de loslating van alle Russische krijgsgevangenen en hunne terugzending aan boord van onderscheidene Oostenrijksche en Sardijnische koopvaardij-schepen; de ont-ruiming van Enos door de Russische troepen, en eindelijk de opheffing van de blokadé der Dardanellen.

Wijders is door het herstel van de vrije scheepvaart naar de Zwarte Zee in den handel weder eene, sedert langen tijd smartelijk ontbeerde levendigheid gekomen. Begünstigd door eenen aanhoudenden zuidenwind hebben sedert kort meer dan honderd schepen van alle natien, doch meest Oostenrijksche, de reis naar Odessa aangenomen, terwijl andere nit den Archipel te Konstantinopel aangekomen zijn.

Den 7^{den} is de Engelsche admiraal sir *Pulteney Malcolm*, aan boord van een kofter, te Konstantinopel aangekomen. Eerststeren had deze admiraal de eer, door den Engelschen gezant aan den Sultan in een bijzonder gehoor voorgesteld te worden. De Groote Heer ontving hem op de uitstekendste wijze. Sir *Malcolm* denkt binnen weinige dagen aan boord van zijn eskader bij de Dardanellen weder te keeren. — Het Fransche fregat *Armida*, waarmede de generaal *Guilleminot* gekomen is, en hetwelk zich sinds drie maanden te Konstantinopel bevindt, maakt zich gereed om naar de Middellandsche Zee en naar Toulon af te zeilen.

Volgens tijdingen uit Smirna, was de Russische vloot voornemens, op de reede van Vurla ten anker te gaan.

In de dagbladen heeft men de volgende berichten uit Konstantinopel, van den 10^{den} October.

De koerier-wissel tusschen het Russische hoofkwartier en den Pruisischen gezant te Konstantinopel is vrij levendig; op dezen oogenblik bevinden zich aldaar twee adjudanten van den graaf *Diebitsch*, van welke de eerste voor vijf dagen en de andere den 9^{den} October is aangekomen. — In den omtrek van Konstantinopel heerscht de pest. De hoofdstad zelve is tot dus verre verschoond gebleven; maar vele personen zijn van meening, dat zij, zoo niet in dezen winter, toch zeker in het aanstaande voorjaar daardoor zal bezocht worden. Een vaartuig dat van de Aziatische kusten van de Zwarte Zee gekomen is, had drie pestzieken aan boord. Twee derselven zijn in de bogt van Therapia gestorven en aldaar in het water geworpen. Het schip lag voor de vensters van eenen der staatsgezanten; hij vorderde, dat hetzelve zich zou verwijderen; dan het liep met den sterken zieke ongehinderd de haven van Konstantinopel binnen en verloor zich daar onder de menigte. Het is zeer te vreezen, dat de plaag zich hier mededeelen en plotseling in hare volle kracht onder de ingezetenen openbaren zal; want aan quarantaine of gezondheids-polite wordt te Konstantinopel nog niet gedacht, hoewel de regering zich reeds eenmaal genegen betoond heeft, om, ten minste in de haven, eenige heilzame maatregelen te verordenen.

BRUSSEL, den 7^{den} November.

De heer *van Bommel* is in den avond van den 4^{den}, van 's Gravenhage naar zijn bisdom vertrokken; en de heer *Delplanq*, bisschop van Doornik, is, na den eed in handen van Z. M. afgelegd te hebben, naar Gend vertrokken, om er den heer *van de Velde* als bisschop te wijden.

— De *Courrier des Pays-Bas* meldt, dat het ontwerp van wet op het onderwys thans in den raad van ministers overwogen wordt, en dat, zoo het schijnt, eene volkomene vrijheid zal ingewilligd worden.

— De katoen-spinnerij van den heer *Bauwens de Cesvas* te St. Servais, een dorp bij Namen, is in den nacht van den 6^{den} dezer geheel afgebrand. De schade wordt op 50,000 gulden begroot, de fabriek was in de brandwaarborg-maatschappij te Brussel voor 45,000 gulden verzekerd.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Zaterdag den 7^{den} November.

De zitting wordt ten half een ure geopend. Het getal der aanwezige leden bedraagt 77.

De berichten van het verhandelde in de vorige vergadering, van den 4^{den} dezer, worden gelezen en goedgekeurd.

De commissie, belast met het onderzoek der geloofsbrieven van den heer *Brugmans*, bestaande uit de heeren *Donker Curtius*, *Trentesaux*, *de Bousies*, *Dedel* en *van Toulon*, doet verslag bij monde van den heer *Donker Curtius*, in de beide talen. Hetzelve komt hoofdzakelijk hierop neder: De commissie heeft, sedert het besluit der kamer, om den heer *Brugmans* niet onmiddellijk toe te laten, op daartoe gedane

aanvraag, zich nadere inlichtingen verschaft, en legt te dien einde over:

1°. Eene verklaring van de algemeene rekenkamer, van den 4^{den} November jl., en ondertekend door den voorzitter en den secretaris van dat college, de heeren *de Peherandà* en *Dassevael*, waarin dezelve, ten behoeve van wie zulks zoude mogen aangaan, verklaart, dat noch volgens de wet van 21 Junij 1820, nopens de zamenstelling der algemeene rekenkamer, noch volgens de wet van den 27sten December 1822 houdende instellingen van het amortisatie-syndicaat, de leden van dat college, de permanente commissie of eenig lid afzonderlijk derzelve bij de rekenkamer bekend staan als rekenplichtig aan den lande. — 2°. Eene verklaring van drie leden der algemeene rekenkamer, namelijk de heeren *de Looze*, *de Wunat* en *Berck*, ingevolge art. 48 der wet 27 December 1822, belast met de oprekening en afrekening van de rekening van het amortisatie-syndicaat, waarbij zij te kennen geven dat gezonde rekening moet worden beschouwd niet als eene bijzondere rekening, maar als permanente commissie, maar als die van het geheele syndicaat, en dat alleen als comptabelen kunnen worden aangemerkt: 1°. de secretaris; 2°. de thesaurier van het amortisatie-syndicaat; 3°. de opperboekhouder van het grootboek der nationale schuld, belast met de halfjarige rentebetaling en 4°. de commissaris, de heer *Iddekinge*, belast met de conversie der nationale schuld.

De rapporteur zegt vervolgens, dat aan den Koning de magt verleend is, om vast te stellen welke personen aan de rekenkamer al of niet comptabel zijn; dat daar de permanente commissie bij haar niet als zoodanig bekend staat, de heer *Brugmans*, om deze en voren gemelde redenen niet viel in de termen van art. 93 der grondwet, weshalve de meerderheid van de commissie bleef volharderen in het vroeger door haar geuit gevoelen, om eenvoudig den heer *Brugmans* als lid der kamer toe te laten. Ten slotte merkt hij aan, dat de minderheid der commissie zich met het gevoelen der meerderheid ten deze nog niet konde vereenigen.

De voorzitter stelt voor, het rapport der commissie, met de daarbij overgelegde bescheiden, te doen drukken, ronddeelen en naar de secretaris te verzenden. Hij verzoekt, dat dezelve zich zoo spoedig mogelijk aan mede bezig houde, ten einde de zaak beslist worde.

De heer *Reyphins* verlangt, dat ook de minderheid der commissie de redenen doe kennen, welke haar ropen bij haar gevoelen te blijven volharderen.

De heer *Trentesaux*, rapporteur der minderheid, ontwikkelt kortelings die redenen. Dezelve zijn, zegt hij, zeer eenvoudig en nog steeds dezelfde als welke de minderheid vroeger in haar verslag heeft openbaar

dat de leden der permanente commissie van het amortisatie-syndicaat niet comptabele ambtenaren zijn; maar de handelingen dier commissie, die bestaande reglementen, omtrent die instelling, kunnen zulks alleen beslissen.

Sommige leden geven hun verlangen te kennen, dat de heer *Trentesaux* de door hem aangevoerde redenen op schrift stelde en deze aldus bij het verslag der meerderheid van de commissie mogen gevoegd worden.

De voorzitter noodigt den heer *Trentesaux* hiertoe uit, die verklaart aan het verzochte gaarne te willen voldoen.

Wordt besloten dat alzoo de beide rapporten gedrukt, rondgedeeld en in de sectien zullen overwogen worden.

Zijn ingekomen drie verzoekschriften, te weten: 1°. van den heer *le Normant*, te Parijs, zich beklagende over bestaande misbruiken bij de administratie der posten in de Nederlanden; 2°. van den heer *Sailly*, te Namen, die terugbetaling van zekere ambtgelden verlangt, en 3°. van den heer *le Grand*, die de tusschenkomst der Kamer in een tegen hem te 's Hertogenbosch uitgesproken vonnis verzoekt. — Worden verzonden aan de daartoe benoemde commissie.

Wordt hulde gedaan van het negende stukje van het tijdschrift van wijsbegeerte. — Plaatsing in de boekerij.

De vergadering wordt daarna gescheiden zonder bepaalden tijd van bijeenkomst.

's GRAVENHAGE, den 8sten November.

De artikels van het ontwerp van wet in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van den 1sten dezer voorgedragen en waarbij, ingevolge art. 36 en 49 der wet van den 18^{den} April 1827, de klassen bepaald worden, tot welke zoo wel de kanton-geregten, als de arrondissements-regtbanken, met betrekking tot de bezolding zullen behooren, zijn van den navolgenden inhoud:

Art. 1. Tot de eerste klasse der jaarwedden, welke ingevolge art. 36 der wet op de regterlijke organisatie door de ambtenaren der kantongeregten zullen worden genoten, zijn alleen gerechtigd de kantonregters en griffiers van de 1ste, 2de, 3de en 4de kantons van het 1ste arrondissement der provincie *Holland (Noordelijk deel)* overeenkomstig den staat dier jaarwedden bij gemelde wet gevoegd.

Tot de tweede klasse zijn alleen gerechtigd de kantonregters en griffiers der kantons, gevestigd binnen hoofdplaatsen van de provincien.

Tot de 3de klasse die van de kantongeregten, gevestigd binnen de arrondissements hoofdplaatsen.

Tot de 4de klasse die van de kantongeregten, gevestigd in de gemeenten waarvan de bevolking 9000 zielen te boven gaat en die niet in de voorgaande klassen vallen.

De kantonregters en griffiers van al de overige kantongeregten behoren tot de 5de klasse.

Art. 2. Tot de eerste klasse der jaarwedden, welke ingevolge art. 49 der bovengemelde wet door de ambtenaren der arrondissements regtbanken zullen worden genoten, zijn alleen gerechtigd de ambtenaren van de

regtbanken, gevestigd in het 1ste arrondissement der provincie *Holland* (Noordelijkdeel) en in het 3de arrondissement derzelve provincie (Zuidelijkdeel), overeenkomstig den staat der jaarwedden bij die wet bevestigd.

Tot de tweede klasse zijn allen gemachtigd de ambtenaren, der arrondissements regtbanken, gevestigd:

in het 3 ^{de} arrondissement der provincie	<i>Noord-Brabant</i>
» » 2 ^{de} » » »	<i>Zuid-Brabant</i>
» » 2 ^{de} en 3 ^{de} » » »	<i>West-Vlaanderen</i>
» » 2 ^{de} » » »	<i>Henegouwen</i>
» » 2 ^{de} en 3 ^{de} » » »	<i>Holland</i>
» » 2 ^{de} en 4 ^{de} » » »	<i>Holland</i>
» » 2 ^{de} » » »	(Noordelijkdeel)
» » 2 ^{de} » » »	(Zuidelijkdeel)
» » 2 ^{de} » » »	<i>Antwerpen en Overijsel</i>

De ambtenaren van al de overige arrondissements regtbanken behooren tot de 3de klasse.

Mengelwerk.

NOORD- EN ZUIDNEDERLANDERS.

De ineenmetting van twee zulke ongelijkaartige bestanddeelen, als *Brabant* en *Brabant*, of *Noord- en Zuid-Nederland*, hebben de verstandigste staatshuishoudkundigen, al van den beginne af, zeer zwaar ingezien. En het blijkt van achteren, dat zij waarlijk niet misgezien hebben. Het verschil van taal, zeden, gewoonten, verlichting, beschaaftheid, belangen en vooral van godsdienst was te groot en te lang gevestigd, om eene gelukkige vereeniging tusschen de beide volken te kunnen verwachten. Schoon naast elkander gelegen, en te voren ook wesenlijk vereenigd, en bij elkander schijnende te behooren, heeft de afscheiding voor drie vier eeuwen, door lengte van tijd en verschillende lotgevallen, eene zoo uiteenlopende of strijdige geaardheid te weeg gebracht, dat eene gedwongene hereeniging voor het uiterlijke, onmogelijk eene inwendige zamenstemming van gevoelens en belangen kon ten gevolge hebben, immers niet zonder te langdurige botsingen, weerkeurig voor de onderlinge welvaart hoogsnadeelig en misschien alleen een einde nemende met beider ondergang.

Holland (om onder deze benaming nog eens de te voren vereenigde zeven noordelijke gewesten te verstaan) had, sedert het afwerpen van het Spaansche juk, zich tot een onafhankelijk staat verheven, en wel als eene vrije Protestantische republiek bestaan, steeg als zoodanig tot eene hoogte van aanzien en bloei, dat het eenen rang bekleedde onder de eerste mogendheden van *Europa*, en te gelijk met dezelve wedijverde in het aankweken van kunsten en wetenschappen, en vond voornamelijk de bronnen van zijn bloei en opkomst in koophandel en zeevaart. — *Belgie* daarentegen bleef langere tijd onderworpen aan denouden dwingeland, vervolgens aan *Oostenrijk* en laatstelijk aan den algemeenen Franschen overweldiger, terwijl het tevens onafgebroken in het berke van de wet van den Roomschen Stoel ontving. Het is alzoo ten allen tijde een aanhangsel geweest van den echen of anderen magtigen afhangenden, heeft nooit een eigen volksbestaan, noch een bestuur gehad, noch is ooit in zijne staatkundige en godsdienstige denkwijze vrij gend geweest, om onafhankelijk met den tijdgeest voort te gaan. De deszelfs belangen waren daarentegen veel meer gelegen (en zijn het nog uit hoofde van zijne ligging) in het fabriekwezen, dan in buitenlandschen handel en zeevaart.

Deze zoo ongelijke gesteldheid van een langdurig voorbestaan heeft ook over ongelijke en zulke diepe karaktertrekken gegroeft, dat dezelve naar welke eene punt van maatschappelijke aantrekking overlaten, maar aan alle zijden eene terugstootende kracht bezitten. *Holland* moge van zijne vroegere hooge tot een aanmerkelijk trap van verlagings neergeszonken wezen, wat deszelfs uitwendig aanzien, magt en staatkundigen invloed betref; het moge voor eenen korten tijd zijne zelfstandigheid verloren hebben, de ingezetenen nogtans hebben hun volkskarakter, hunnen nationaal volksgeest niet verloren, en hunne maatschappelijke instellingen behouden, zoo wel 't geen tot een onafhankelijk bestuur der openbare of regeringzaken behoort, als tot het hooger en lager onderwijs, of tot voortzetting van kunsten, wetenschappen en algemeene verlichting. Onder alle schokken en omwentelingen, zelfs in de diepste verdrukking der Fransche overheersching, hebben zij door eigene veerkracht den voortgang van het nuttige, goede en schoone, in vele opzichten, vol gehouden; onder anderen hunne moedertaal (dat beslissend teken van nationaliteit) aanmerkelijk gezuiverd en verbeterd. — In dat alles waren de *Hollanders* den *Brabanders*, die nooit een zelfstandig aanwezen, of een eigen onafhankelijk bestuur gehad hadden, zeer verre vooruit.

Geene andere gemeenschap dus bestond er tusschen de beide volken, dan de aangrenzing en dat zij voor eeuwen onder denzelfden opperheer, gelijk ook weder de weinige laatste jaren, gestaan hadden. Voor het overige was het ongelijk, dat, zoo ook, niet daarna het voorbijgaan van verscheiden menschengeslachten, gevoeglijk in één gesmolten zal kunnen worden. « Men heeft in de staatkundige wereld (schrijft *Warne* in zijne brieven, over *Holland*, *Friesland* en *Groningen*) de vereeniging van *Holland* en *Brabant* tot één rijk, als eene zaak van groot aanbelang voorgesteld. In mijne oogen was het eene groote dwaling; althans zoo men bij die vereeniging werkelijk bedoelde om de staatkundige magt van het Nederlandsch bestuur te sterken en te bevestigen. Men hoort in *Holland* dikwils *CASTLEREACH* beschuldigen van een bepaald voornemen, om dit land te gronde te helpen door het te vereenigen met *Belgie*. Om beide landen tot een geheel te doen zamensmelten, is een onbegonnen werk; hier tegen verzet zich alles: zeden, godsdienst en taal. Ongetwijfeld heeft zich onze koninkrijken scheppende minister ingebeeld, dat hij hiermede een meesterstuk verrigt had, even als toen hij de Iersche vereeniging tot stand gebragt had. De Iersche vereeniging! ja waarlijk Iersche! — Zoo zag ik eens een bloedig gevecht tusschen twee *Milesiers*, en een derde verhaalde mij, dat zij vochten, om reden, dat zij vereenigd waren. »

In de eerste jaren ging het evenwel nog beter, dan men durfde verwachten. De losgenootschap onder den ijzeren scepter van den man des

gebeds; de bedwelmende vreemde over de verlossing uit de handen diens heeren; de nieuwhed van de wedergeboorte van vele dingen stonden de vermoeders tot het over het hoofd zien van oude veeten en geseteld. Sedert ook de Noord- en Zuid-Nederlandsche Broeders, schenen te zullen worden, waartoe ook de eenmalige afscheiding van het wils bekeerd van het nieuwe gouvernement krachtig medewerkte, gelijk daartoe als nog aanhoudend deszelfs zorgen zich uitstrekken. Maar sedert de laatste jaren begint de verbroedering, immers in het zuiden, weder hard achter dit te gaan; en bovenal nadat de Koning heeft goed gevonden, ten gevalle van zijne roomschgezinde onderdanen, een zogenannt concordaat met den Paus te sluiten. Toen het eerste gerucht zich daar van verspreidde, baarde zulks een vreemd opzien onder zijne oude getrouwe *Hollanders*, die niets met den Paus te maken hadden, en bij welken de haat tegen diens heerschappij in het bloed zat; te vreemder nog, daar de Koning door zijnen gezant, en wel door eenen de cellis (van nicker gedachtenis) bij den Paus kwam, in plaats van den Paus bij den Koning. Geenazins miskenden zij het welmenend oogmerk van den Vorst, maar vreesden te gelijk, dat het eene tegengestelde uitwerking zoude hebben: disharmonie in stede van concordia. De pausgezinden, nu weder door de herlevende jezuitische orde opgesloekt, altoos gewoon om zich toe te halen zooveel zij konden, beschouwden deze koninklijke bevestigendheid als een blijk van zwakke vrees. Hierop sloot geworden, ginnen zij meer en meer op eenen zamenhang te denken, en zamen te toon hunne aanmatiging voort te zetten, en openlijker het harnas tegen hunne protestantische landgenooten aan te trekken. Zij zijn nu niet langer te vrede (waarmede zij dubbeld te vrede zijn mogten) dat zij in alles met dezelve gelijk gesteld, zoo men niet zeggen wil in vele opzichten. Deven hen bevoorrecht worden; maar begeeren nu onder anderen, nog eene uitsluitende vrijheid, om niet gebonden te zijn aan de algemeene verordeningen en het toezigt op het onderwijs der jeugd. Het pausdom, rustende alleen op domheid en onkunde, heeft een afkeer van bekwaame en geminierde onderwijzers, waarin het burgerlijk bestuur het hoogste belang moet stellen, wil het op den duur goede orde handhaven, en den roem en de welvaart van het land behartigen. Maar het jezuitendom beoogt verblindend en bijgeloof; en niet beter zal hetzelve in zijn listig doel kunnen slagen, dan wanneer het jong geslacht in de duisternis wordt rondgeleid, hopende langs dien weg het rijk der verlichting, zoodanig te ontdekken, dat het van zelve moet instorten; of (met andere woorden) het protestantisme te vernietigen, en *Rome* als van ouds over hetzelve staat te doen heerschen. Wij behoeven het elkander niet langer te ontveemen, dat niets minder de toelag der tegenwoordige woelingen in *Brabant* en elders is, inzonderheid na de emancipatie der roomsch-katholiken in *Engeland*, en het pausselijk concordaat in *Nederland*. Het concordaat (zegt dezelve rondborstige en edeldenkende Brit) met steunden beatissimus heeft eene menigte moeijeligheden en onkosten veromzaakt. De ambassadeur heeft lang aan het hof van den H. Vader vertoefd, en, naar het mij voorkomt, heeft de oude slimme vos zijn best gedaan, om den *Hollander* bij den neus te leiden, en zijne katholieke bisschoppen naar de noordelijke *Nederlanden* te zenden, waar men, geloof ik, met zoodanig bezoek niet zeer gediend zal zijn. De zaak wordt nog eens van nieuw behandeld, doch niet met een geluk, die niet te lande heerscht, twijfel ik sterk, of er wel eenige schikking zal kunnen tot stand gebragt worden, die aan alle partijen genoegzal geven. Naar mijn inzien wure het beter geweest de zaken te schikken, zonder zich met *Rome* in te laten. Het wure niet waarom eeneig souvereinment bij eenen derde om raad aan loopen vragen in zaken; die deszelfs eigen aangelegenheden betreffen. Ook hoop ik, dat, als eenmaal de zaak der katholiken in *Engeland* zal zijn afgebragt, geen nieuwe belemmeringen in den weg zullen worden gelegd, door te *Rome* te laten beslissen; wat beter in *Londen* kan worden afgehandeld. De gebeurtenissen, die hier zijn voorgevallen, betreffen de katholiken zelfden, eene rijke bron van leerling op; en ik denk, dat de katholiken zelfden nog menig onvoorziene hindernis zouden scheppen, indien men hun aandrief, om den bisschop van *Rome* te gaan raadplegen, of zich dezen in handen te leveren. Hunne godsdienstige aangelegenheden mogen eene zaak zijn tusschen hen en den Paus; maar dit is geene zaak tusschen den Paus en het Engelsche gouvernement. »

(Het vervolg hiervan.)

VERKIEZING VAN M. P. A. BRUGMANS.

Omstreeks den tijd der verkiezingen, ter aanvulling van de openstaande plaatsen in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, hebben wij meestal, met welgevallen, onze aandacht op de provincie *Utrecht* gevestigd, vermits de staten dier provincie meermalen bewezen, voor de hoogst gewichtige bediening, mannen van ware en beproefde verdiensten te zoeken, en zich daartoe niet te bepalen tot de lijst der personen, die onkiesch genoeg waren geweest om zich zelve tot dat einde aan te melden, en werkelijk om die benoeming te vragen; maar zelfs buiten de talrijke verpadering der staten van *Noord- en Zuid-Holland* te gaan, is het netwerk in ons land, en vooral in *Utrecht*, zoo dicht, dat van de provincie *Holland*, onder anderen in 1804, een blijk heeft gegeven, door de verkiezing van den heer *BRUGMANS*, welke naar tot wezenlijke eer verstrekt. Maar in dit jaar hebben wij dat genoegen niet mogen maken, maar het hoofd geschaud, toen wij de benoemingen van de heeren *BRUGMANS* en *REPELAER* vernamen; niet om de opzichten van deze heeren neem, met beiden zijn wij eenigermate bekend, van den laatste weten wij niets ten zijnen nadeele, den eerstgenoemden schatten wij zeer hoog; maar om de betrekkingen, in welke beide zijn geplaatst. De laatste is schoonzoon van den heer van *TETS VAN GOEDRIAAN*, tegenwoordig minister van financiën. Wij weten allen, hoe deze minister, in de laatste voorgaande zitting van de Staten-Generaal, met zijn voorstel van tienjarig budget, en al zijne onvermoede pogingen, om hetzelve te laten aannemen, is gewaard.

Door dit gebeurde is het bewezen, dat het vaderland eene onafhankelijkheid, kundigen en den slimmen minister van financiën opgewassenen verwoordiger noodig heeft, om het nieuwe voorstel van dat zelfde tienjarig budget, in deze zitting met onop tijdigheid en kennis, van zaken te oordeelen; en kan nu deze behoefte wel gezegd worden vervuld te zijn door de verkiezing van den heer *REPELAER*, een jong mensch, die

immer eenen enkelen stap op het staatkundige tooneel had geplaatst; van het tienjarige budget waarschijnlijk alleen den naam kende; die schroomde van den minister van financiën is, en tegen denzelfden, wat hem aangaat, in geen opzigt op kan wegen. Waarlijk, wat meer men tevens de oude heeren VAN REPELKER en VAN TERPÉ een geroopt verachtdigd te zijn, had men een minder tijdsverwicht moeten uitkiezen, of nog liever op eene andere wijze die schuld moeten betalen. Deze opzettingen mogen voor snuisterijen niet worden uitgegeven. In de voorstaande zitting was met nadruk en bij herhaling door onze vertegenwoordigers aangedrongen op afschaffing, opheffing, en opheffing van de verrichtingen van het amortisatie-syndicaat; maar de bekwame minister van financiën heeft het voldoen daaraan trachten te ontwijken, om niet te zeggen, geweigerd; dat alles heeft Z. Exc. niets mogen baten; juist daarom is zijne voordragt verworpen. Het is stellig te verwachten, dat de vertegenwoordigers in het belang des volks, op diezelfde aanvragen, met denzelfden ernst zullen tóttig komen; en het zal te bezien slaan, of de minister als dan toegeeft, of op nieuw zich verdedigen zal. Was het in zoodanigen stand van zaken wel raadzaam, wel kiesch, een lid van de permanente commissie van het syndicaat, tot lid van de Tweede Kamer te verkiezen? Men kan immers geene twee heeren kiezen.

Als lid van de permanente commissie van het syndicaat, is de heer BRUGMANS ambtenaar, lid van een collegie, en mag in die betrekking, en uit de wettenschap, welke hij in deze bezit, opene openingen geven, welke het collegie zelf niet kan geven, of welke het oververdund niet kan geven, dat door dat collegie gegeven zullen worden; of zelf van wege de wet niet verkiest te geven. Als volksvertegenwoordiger is de heer BRUGMANS daarentegen beregtigd en verplicht om op die opening te dingen, en den strijd, wegens dezelve, met standvastigheid vol te houden. Die beide tegenstrijdige rollen kunnen immers onmogelijk te gelijk worden vervuld?

De meeste zijn het tegenwoordig daaromtrent eens, dat dit syndicaat tot de Eensinische geheimenissen behoort, dat er slechts zeer enkele ingewijden bestaan, die iets — nog minder, die alles van hetzelfde weten: en dat het geheel er op uitgedacht is, immers de strekking heeft, om het algemeen, en zelfs de meeste leden van hetzelfde, ten opzichte van hetzelfde, volledig blind te houden; er zijn er, zelfs, die beweren, dat door de van ondoordringbaren stijjer jaarlijkse deficit's en andere geldelijke omstandigheden worden bedekt, welke het volk recht heeft te kennen. Het schijnt alzoo, dat er een veldtoeg voor het volk tegen het syndicaat moet worden ondernomen, en in dat geval moeten immers onze geleerden schoon zij van aanhangers des vijands; kunnen de leden van de permanente commissie van het syndicaat in dezelve niet toegelaten worden.

Om deze redenen verwachten wij, dat de heer BRUGMANS voor de afzending zoude bedanken even als Zijn Ed. weinige jaren vroeger heeft gedaan. Toen wij het tegendeel zagen gebeuren, rees bij ons het vermoeden op, dat de knechtelijkheid van dezen achtlingwaardigen Hollander door uitnodigingen en aanbevelingen van het gouvernement overvloedig was geworden, ten minste eene pugna officiorum dat besluit had bepaald.

Het was onbetwistbaar te vermoeden, dat de onpartijdigheid der Tweede Kamer, met het onverschillen van zaken, door de belangrijke omstandigheden niet voorbij zag, maar de aandacht der Kamer daarbij opzettelijk bepaalde.

Maar de beraadslagingen over dit onderwerp hebben ons bedroefd; daar dezelve een nieuw bewijs opleveren voor het onvooroordeel, om niet te zeggen het schadelijke van talrijke vergaderingen; en wij ons onmogelijk kunnen begrijpen, hoe bekwame mannen hier zoo geheel mis kunnen hebben gezien en geredeneerd.

Er zijn er, die meenen, dat de tegenwoordigheid van den heer BRUGMANS in de Kamer hun van dienst zal kunnen zijn, om te komen achter geheimen, tot welke ontknoping zij zonder dat niet zouden kunnen geraken; maar achten zij dan den heer BRUGMANS zoo weinig, dat zij van Z. Ed. durven verwachten, dat hij, zoo men zegt, uit de school zal klappen, en ontrouw zal worden aan het syndicaat, om hetgeen men van hetzelfde geheim wil houden voor het volk, aan het volk te verraden?

Indien het waar is, dat de toelating van den heer BRUGMANS door het gouvernement varig wordt verlangd, dezelfde verkiezing uit diezelfde bron ontwelt, is het dan niet te vreezen, dat Z. Eds. tegenwoordigheid onder de vertegenwoordigers des volks, voor de belangen des volks zeer nadeelig zal worden; zijne welsprekendheid den weerklink zal opleveren van de redekunstige figuren, met welke de minister van financiën gewoon is te schitteren; die daarin zijnen amptgenoot VAN MAANEN niets toegeeft; en deze blinkende voorstellingen minder sterke oogen zullen verblinden. Onder de menigvuldige fabrieken, welke ons vaderland tegenwoordig tellt, bestaat er ook eene van *sinsneden* (parass); dezelve zijn, wat het gehalte betreft, aan de waterbellen gelijk, en worden zeer gezocht om hier en daar de plaats aan te vullen van zaken. Deze fabrieken zijn bij de ministers van justitie en financiën zeer in trek; en van dezelve is er reeds te veel aan den man gebracht onder de leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

Dit over het onraadsame der toelating van het verkozen lid van de permanente commissie van het syndicaat. Wij waren voornemens ook iets over het onnegmatige dier toelating in het midden te brengen; maar zien, dat de heer BRUGMANS, die de groeten wettenswaardig door eenen kundigen schrijver, in No. 10 van de *Nooddatter*, een achtlingwaardig blad; hetwelk sedert kort wekelijks ter *Amsterdam* wordt uitgegeven. Wij hebben hem niet afschrijven, en ver wijzen daarom onze lezers derwaarts. Wij wenschen men er bij te denken, dat de onbetrouwbare, best, moet, naar het ons toeschijnt, de algemeene woorden, *de leden der Staten-Generaal kunnen niet te gelijk eenigen aan den lande comptablen post behouden, allen wijfel wegemen, want het kan raar niet worden omkend, dat de permanente commissie van het syndicaat comptabel is aan den lande, welke betrekking men dan ook aan dat plaatselijke woord gelieve te geven, en welke spraakkundige oetervindigheid men ook in het werk gelieve te stellen, om hier onderscheidingen te doen gelden: het artikel spreekt algemeen; en het bijvoegde woord *eenigen* staat alle onderscheidingen uit.*

Maar bovendien is de permanente commissie niet slechts in het algemeen met het beheeren van geldsommen en eigenkomsten van het rijk, maar ook met het ontvangen en uitgeven van gelden belast. Is er dan niet nog veel meer reden, om de leden van dit collegie uit te sluiten, dan die van de rekenkammer, die zeker niet rekenplichtig zijn?

Dit collegie heeft vervangen de *generale directie van 's lands amortisatie-kas*; en het syndicaat der *Nederlanden*. Zie art. 1 der wet van 27 December 1821; en het is rekenplichtig.

20. Aan al de leden van het amortisatie syndicaat. Zie art. 46 dier wet van 27 December 1821; en het is rekenplichtig.

30. Aan de algemeene rekenkamer volgens de wet van 21 Junij 1820. Zie art. 48 der wet van 27 December 1821.

Hoe is het nu nog mogelijk te ontweenen, dat dit collegie bestaat uit ambtenaren, die aan den lande, in den letterlijken zin des woords, rekenplichtig zijn.

Men heeft aangemerkt, dat dit vraagstuk reeds beslist zoude zijn, door de aanneming van meerdere leden van het syndicaat in de Tweede Kamer; maar het is genoeg daar tegen aan te voeren, dat er nog nimmer een lid van deze permanente commissie aangenomen is; dat de leden van het amortisatie syndicaat geen beheer ter wereld hebben, daar zij volgens den schrijver in de *Nooddatter*, en art. 46 der wet van 27 Decbr. 1821, de rekeningen, die hun wordt gedaan, niet mogen goedkeuren, noch vaststellen; maar alleen voorleedige sluiten; en gelijk gebreken is, alleen eenmaal in het jaar en de troostad bijeen komen; om — vriendschap; politiek te raken en een kristharzen maaltijd te houden: — Dat tegen het toelaten van deze wel gevoede heeren geent van de redeneringen, noch wetsbepalingen studeeren, welke hier zijn aangevoerd, schijnt ons toe geen nader betoog te behoeven.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

- Den 8sten November 1467 werd **MANEL**, hertog van Gelder, geboren.
- Den 8sten dito 1576 werd de pacificatie van *Gend* gesleekend en kwamen de staten der andere gewesten met **ORANJE** en die van *Holland* en *Zeeland* overeen, om eene goede en vaste vriendschap te onderhouden en de *Spanjaarden* te lande uit te drijven en te houden. Tussen *Holland* en *Zeeland* niets ten nadeele van het Roomsche geloof te ondernemen; de uitvoering der strenge plakaten te schorsen. Op den dag der teekening van dezen vrede ging het slot te *Gend* over aan de *Suatschen*.
- Den 8sten dito 1668 had er een geduchte zeeslag plaats in de *Sond*, tusschen de *Nederlandsche* en *Zweedsche* vloot.
- Den 9den dito 1641 werd de heer **VAN BREUVEL**, gouverneur van *Atrecht*, onthoofd.
- Den 9den dito 1641 stierf de kardinaal infant **DON FERDINAND**, landvoogd der *Spaansche Nederlanden*.
- Den 10den dito 1444 onderging **LADISLAUS**, Koning van *Hongarije*, eene geduchte nederlaag bij *Varna*.
- Den 10den dito 1483 werd de hervormer **MARTIN LUTHER** en in 1577 de beroemde *Nederlandsche* geleerde, staatsman en dichter **JACOB CATS** geboren.
- Den 10den dito 1821 stierf te *Genève* de verdienst- en talentvolle componist en toonkunstenaar **A. ROMBERG**.

§ § § BESTUURDEREN van het voortgezet onderwijs, hetwelk van wege het *Arrhemsche* Departement der Maatschappij; tot *Nut van 't Algemeen*, *Wetboek* gegeven wordt, berichten aan alle jonge **H A N D W E R K S L I E D E N**, die de Scholen verlaten hebben, en het akhtar aangeleerde wettenschen te onderhouden en uit te breiden, door aan dit onderwijs deel te nemen; dat er eersdaags eenige plaatsen bij deze instelling zullen openkomen, en noodigen hen uit, om zich, ter vervulling derzelve, bij eenen der Ondergeteekende Bestuurderen te vervoegen.

A. BOONZAIER Az., Voorzitter. **A. PRINS**, **W. APPEL**, **N. W. CALLEGORD** en **C. J. DE JONG** Secretaris.

§ § § Het BESTUUR van het huis **B L E H G H**, is voornemens op *Woensdag* den 18den November 1829, des namiddags omstreeks 2 uren, te *s Heerenberg*, onder gewot van *hooggeld*, en tegen *uitgestrekte termijn* van *veel*, publiek te doen zetten, op 14 dagen daaraan, zijnde den 1sten December, ter zelfder uur en plaats, genoeg gekkende, aan *de meestbiedenden* te verkoopen, om op den 8sten Mei 1830 te aanvaarden, een **H O U S** en **E R F**, van oude *de Muut* genaamd, staande en gelegen aan het Kerkhof te *s Heerenberg*, voorzien van vier **B E N E D E N** en zes **B O V E N K A M E R S**, benevens **K E U K E N**, **W A S H U I S** en **K E L D E R** met eene bijgehoorende *stroom*, thans bewoond door *Mevrouw de Weduwe R I E T V E L D*.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Administrateur of Rentmeester van het huis *Bergh*, te *s Heerenberg*.

A M O R T I S A T I E - S Y N D I C A A T.

F E R K O O P I N G.
De **A G E N T** van het **D O M E I N** te **T I E L**, zal *Vrijdag* den 13den November 1829, des voormiddags om elf uren, ten overstaan van het Hoofd des Plaatselijken Bestuurs van *Beest*, ten huize en herberge van de *Weduwe VAN A K K E L*, in het *Verhuus* te *Beest*, publiek aan de meestbiedenden in percoelen verkoopen, ongeveer zes en twintig **B a n d e r s R Y S W A A R D E N H O U T**, staande onder den *Polder Aquoy*, Gemeente *Beest*.

Zellende drie dagen voor den Verkoop, het voorschreven *Hout* in percoelen zijn afgedield en genummerd.

Waarvan de *Conditiën* te lezen zijn aan het *Bureau* van den Heer *Administrateur der Domeinen* in het *Terste Ressort*, te *Arnhem*, ter *Secretarie* van de *Gemeente Beest*, en ten *Kantore* van voornoemden *Agent te Tiel*.

De Agent voornoemd,
J. R A G A Y.

A MORTISATIE-SENDCAAT.

De AGENT van het DOMEIN te NIELE, zal, daartoe geautoriseerd, op Donderdag den 19den November 1829, des voormiddags om 11 uren, ten huize van de BROEKMAAN genaamd den Teersdijk, onder Wychen, ten overstaan van het Hoofd van het Plaatselijk Bestuur van Wychen, in het openbaar, aan de minsteischende, bij inschrijving en opbod, aanbesteden: het E. E. N. JARIG ONDERHOUD van den grooten weg der 1ste Klasse, No. 8, van Grava naar Nijmegen, bepaald van de scheiding van het Schependom der Stad Nijmegen, tot aan de Nederasselsche brug, aanvangende 10. Januarij 1830 en eindigende den 31sten Decem- ber deszelfs jaars.

Waarvan het Bestek en Conditionen ter visie liggen aan het Bureau van den Heer Administrateur der Domeinen in het eerste Ressort, te Arn- hem, ter Secretarie van de Gemeente Wychen, en ten Kantore van den Agent voornoemd.

De Agent voornoemd,
J. RAGAY.

De Notarissen Mr. E. G. ARDESCH en D. S. COLENBRANDER, te Nijkerk, zullen, als door de Regtbank daartoe geconstitueerd, op

Donnerdag den 19den November 1829, des avonds om 7 uren, ten huize van den Koffijhuishouder J. D. KLAASEN, te Nijkerk, finaal verkoopen: de navolgende vaste GOEDEREN, nagelaten door de Hoog Wel Geboren Jonkvrouwe E. BARNHUISSE, van VOERST VAN BERGENHEIM, breeder bij

Biljetten omschreven en bij den inzet met de hoogen gebragt als volgt:

- No. 1. Het ERF en GOED, Spaanschleger, met onder hoorig TABAKS, BOUW, WEIDE en DRIESTLAND op 2500.
- Een kampje BOUWLAND op 350.
- Een DITO op 350.
- Een DITO op 450.
- 5. Een perceel BOSCHGROND op 125.
- No. 1, 2, 3, 4 en 5 in massa op 3700.
- 6. Een perceel TABAKS en BOUWLAND op 500.
- 7. Eene kamp TABAKSLAND met SCHUUR op 1000.
- 8. Een kampje BOUWLAND op 325.
- Een DITO op 350.
- No. 8 en 9 in massa op 750.
- 10. Twee kampen MHEENLAND, de Opstakavier morgens op 750.
- 11. Eene DITO, de Hynkamp op 250.
- 12. Eene DITO, op Ark op 125.

En 13. Eene kamp MHEENLAND, de Jans- tjeskamp, gelegen onder Putten op 350. Voorts zullen gemelde Notarissen, op last van den Principalen, ter plaatse, dage en ure voorschreven, finaal verkoopen:

- 10. 15 Bander TABAKS- en BOUWLAND, gelegen onder Nijkerk, op Hoogstraten, bij den inzet met de hoogen gebragt op f 750.
 - 2 Buiders en 13 Roeden MHEENLAND, gelegen onder Nijkerk, op Kouwijk, als voren gebragt op f 100.
- Nadere informatie ten Kantore van elk der genoemde Notarissen.

Mr. N. G. FRANCKEN, Notaris te Elft, zal, namens den Hoog Wel Geboren Heer F. G. B. VAN LYNDEN VAN HEMMEN,

op Vrijdag den 20sten November 1829, bij inzet, en den 4den Decem- ber daaraan, bij toeslag, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van den Koffijhuishouder DERKSEN, te Hemmen, publiek verkoopen:

- Eene HOFSTEDEN, No. 4, met een streepje UITERWAARD, voorts eenen BOOMGAARD en ELZENPAS, onder Andelst, aan den Bandijk, 20 men groot circa 5 Buiders.
- 20. Eene WEIDE, van 1 1/2 Bander, onder Hien, in de Zand- voort. En
- 30. Twee UITERWAARDEN, onder Heteren, een groot 10 en een 5 Buiders; alles bij Biljetten breeder omschreven.

De Notaris JACOBSON, te Lunteren, zal, ingevolge autorisatie der Regtbank van Eersten Aantleg, zitting houdende te Arnhem, en met in achtneeming der wet van den 12den Junij 1816, op Woensdag den 18den dezer, des voor- middags ten 11 ure, ten huize van W. FLOOR, te Lunteren, publiek door de meestbiedende doen inzetten, om acht dagen daarna, om 12 uren dezer, ter zelve uur en plaats, finaal aan de meest- biedende te verkoopen:

Eene VE en GOED, Groot Zwetselaar genaamd, gele- gen in het Nederwoud, onder Lunteren, bestaande in HUIS, SCHUUR, SCHOT, 2 BERGEN, HOF en onge- veer 50 Buiders BOUW, WEIDE en DRIEST en BOSCHGRONDEN, alles aan- en bij elkanderen gelegen. Ongeveer dertig perceelen zware EIKEN BOOMEN, zeer geschikt tot allerhande Timmerwerk, staande op gemelde Erve. Iemand nader onderrigt begeerende, verzoege zich ten Kantore van gemelden Notaris of bij de bewoners van gemelde Erve.

WOORDT BEKENDE GEMAAKT.

Dat de Hoog Wel Geboren Heer J. H. BARON VAN DELEN, Heer van Daxen en den Lakkenhagen, enz. enz., op Dinsdag den 18ten December 1829, des voormiddags ten 9 uren, ten huize van den Kastelein GEURT VENENDAAL te Draten, in het openbaar zal doen Verpachten voor zes jaren:

Een Welbekanten WIND KOORNMOLEN, met daarbij 1/2 Molde ROSMOLEN, MOLENAARSHUIS, voorzien van ruime KEUKEN, KAMERS, ZOLDERS, ACHTERHUIS en verdere GEMAKKEN, annexe BROODBAKKERY, daarbij staande SCHUUR, VARKENS- KOT, groote TUIN en TEELLAND.

Alles staande en gelegen, in het wel genueerd en merwaardig dorp Druten, Arrondissement Nijmegen, thans in pacht bij J. VAN DEN HEUVEL, Gs.

ZEG HET VOORT.

NB. Nadere informatie te bekomen bij den Rentmeester SCHMITT te Draten, al- waar de Conditionen acht dagen te voren voor een ieder ter lezing zullen liggen.

De Notaris VAN EVERDINGEN, residentende te Tiel, zal, als daartoe uit hoofde der minder- jarige mede Eigenaren door de Regtbank van Eersten

Aantleg, zitting houdende te Arnhem, bij den 19den Novem- ber 1829, op Donderdag den 26sten November 1829, des voormiddags om 11 uren, publiek doen inzetten, en 14 dagen daar- na, zijnde Donderdag den 10den December, ter zeldere ure, finaal verkoopen:

Een WEI-UITERWAARD, genaamd de Duiven- staart, groot 6 Buiders, 56 Roeden en 20 Ehen, gelegen in den Bultenpolder, onder Bijnwijk voormeld. Zijnde dit perceel, gedurende den geheelen zomer, niettemin staande de menigvuldige regen en hooge rivier-standen, niet gemaakt ge- weest.

Met den eersten Mei 1830 wordt TE HUUR aanbe- boden, het BUITENGOED Kiefskamp, vrij van overstroming en bijzonder geschikt voor Zomer- en Winterverblijf, gelegen nabij het Dorp Vorden en den Straatweg van Zutphen op Winterswijk.

Nadere informatie zijn te bekomen bij B. ARENDSSEN RAEDT, te Lochem.

De KOELEN-MOLEN, genaamd de Slove- laarsche Molen en WOONHUIS, met daarbij gelegen LAND en eenige LOSSE LANDE- RYEN, alles gelegen bij Goor, Arrondissement Arnhem, zullen in het openbaar worden verkocht; de inzate zal plaats hebben den 20sten November 1829 en den finalen verkoop op den 2den December aanslan- de op de vorderende.

Het KANTOOR in WISSELS en EF- FECTEN, onder de firma van E. C. ENGEL- BERTS, blijvende continueren, is verplaatst in de Bakkerstraat, wijk D. No. 119.

In einer lithographischen ANSTALT (STEIN- DRUKKERY) am Rhein, können noch einige Japen- Leute gründlichen Unterricht, unter billigen Bedingun- gen, erhalten: Frankirte Briefe, bezeichnet M. E. IH, besorgt C. A. THELME, Buchdrucker in Arnhem.

Bij BREST VAN KEMPEN, Boekverkooper te Brussel, is van de pers gekomen en aan zijne Correspondenten verzonden:

- J. BOSCHA, Grieksch Leesboek, 2de deel f 1.20.
- Latijnsche Grammatica van vermaakte der Athenas, Collegium te Lau- tijnsche Scholen, 2 deelen, 2de druk f 1.30.
- Voorts is, ingevolge overeenkomst met de Auteurs en den Uitgever, alleen bij hem verkrijgbaar:
- G. LAVIS, voorlezingen over de Nederlandsche Letterkunde, 1ste deel, 80 vellen papier, f 2.
- Idem, 2de deel in 120 f 1.25.
- C. F. SCHARTEN, Gids voor de Onder-Officieren en Korporaals van de Infanterie, 3de druk, 180, vermeerderd met een bijvoegsel over de voorpostendienst f 1.25.
- C. F. SCHARTEN, Bijvoegsel over de Voorpostendienst, afzonder- lijk f 0.25.

Idem, op velin papier, in twee getiteld artikelenband f 2.00.
Idem, op zijn genueerd velin papier, in twee getiteld artikelenband f 1.

Zijnde ook bovenstaande artikelen aan alle Correspondenten verzonden.

Bij de Boekhandelaars M. SCHOONEVELD en ZOON, in de Bemstraat, No. 1. Wordt a 10 Cents, Uitgegeven. ANTWOORD AAN MIJNEN VRIEND: of deelnemers van meer den Driehonderd ongelukkige Leden van de Maatschappij tot HEIL DER VROUWEN, op het Besluit dat in de Vergadering van 8 Augustus H. is genomen; door M. J. BATAAN, in Omslag. Van de vroeger door genoemden Schrijver Uitgegeven WELER- NENDE WAARSCHUWING enz., zijn nog weinig exempl. verbru- den, a 70 Cts, als ook van de GESPREKKEN over den staat der meestste Maatschappij en Overleving Bonden, en wel bijzonder over dat van de Heeren VALK en SPOLLER, a 50 Cts.